

SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRO SVEIKINIMO ŽODIS

Nuoširdžiai sveikinu Lietuvos medicinos biblioteką ir jos darbuotojus garbingo Jubiliejaus proga!

Šiandieniniame elektronikos pasaulyje ši biblioteka išlieka svarbi ir savo sukauptais knygų bei žurnalų ištekliais, ir naujomis internetinėmis technologijomis, kurias ji labai sėkmingai įdiegė ir sudarė galimybę medikams bei studentams naudotis klasikine ir šiuolaikiškiausia medicinos literatūra. Nuolatinis domėjimasis medicinos mokslo laimėjimais ir profesinių žinių tobulinimas garantuoja Lietuvos sveikatos paslaugų kokybę. Mūsų medikų kvalifikacija labai gerai vertinama daugelyje Europos ir kitų pasaulio valstybių ir jie visada maloniai priimami dėl savo profesionalumo bei žinių, nesvarbu, ar jie vyktų į humanitarinę misiją, ar tik laikinam darbui.

Norėčiau palinkėti, kad biblioteka savo 60-mečių švenstų atsinaujinuose rūmuose, kad ji būtų dar labiau modernizuota ir patrauklesnė tiek profesionaliems medikams, tiek paprastiems Lietuvos žmonėms, kurie, tikiuosi, labiau domėsis savo sveikata. Lietuvos medicinos biblioteka yra viena pirmųjų Lietuvos bibliotekų ir yra svarbi medicininės informacijos saugotoja bei sklaidėja. Linkiu nesustoti ir toliau tęsti be galo reikalingą ir naudingą medicinos darbuotojų informacinio raštingumo ugdymą, dalyvauti įgyvendinant valstybės sveikatos programas, kuriant Lietuvos bibliotekų fondo informacinę sistemą ir šalies kultūriniame gyvenime.

*Sveikatos apsaugos ministras
Jozas Olekas*

Tikiuosi, kad galimybė pasinaudoti sukaupta medicinos informacija žmones iš tikrųjų paskatins labiau rūpintis savo sveikata ir dauguma svarbių šiandieninių rodiklių - mirtingumo mažėjimas, gimstamumo didėjimas, gyvenimo trukmės ilgėjimas - ateityje tik gerės ir Lietuva galės didžiuotis tuo, kaip žmonės myli savo kraštą, kaip saugo savo sveikatą, kaip jos medikai gali pasiekti išpūdingų rezultatų.

Linkiu, kad Lietuvos medicinos bibliotekos dalyvavimas įvairiuose projektuose atneštų neabejotinos naudos, kad ši biblioteka niekada neatsidurtų šešėlyje ir jos veikla klestėtų.

*Sveikatos apsaugos ministras
Juozas Olekas*

PRATARMĖ

Šiais metais Lietuvos medicinos biblioteka švenčia savo veiklos 60-mečio Jubiliejų. Kiekvienas Jubiliejus - tai gera proga stabtelėti, atsigręžti į praeitį, pasidžiaugti dabartimi, pamąstyti apie ateitį.

Lietuvos medicinos biblioteka (LMB), įkurta 1944 metų spalio 9 dieną, sveikatos apsaugos liaudies komisaro įsakymu Nr. 60. Tai šalies medicinos ir gretimų mokslų literatūros saugykla, viena iš 5 didžiųjų valstybinės reikšmės bibliotekų, medicinos informacijos bei bibliografijos, sveikatos priežiūros įstaigų bibliotekų metodikos centras. LMB skaitytojai - tai medicinos darbuotojai, mokslininkai, studentai - visi, besidomintys medicinos literatūra. Biblioteka nuo 1948 m. pradėjo leisti bibliografijos darbus. Greta rekomenduojamojo bei teminio pobūdžio bibliografijos rodyklių, 1951 metais pasirodė pirmoji šakinio pobūdžio literatūros rodyklė - nedidelis ir neišsamus leidinukas *Lietuvos TSR medicinos literatūra už 1945-1950 metus*. Vėliau pradėtas rengti tęstinis leidinys *Lietuviškoji medicininė bibliografija*, kurio pirmasis tomas pasirodė 1957 metais, nuo 4-ojo tomo pavadintas *Lietuviškoji medicininė literatūra*. Per visą veiklos laikotarpį išleista per 380 informacinių, metodinio pobūdžio leidinių, teminių rekomenduojamos literatūros rodyklių ir sąrašų įvairių medicinos sričių specialistams. Bibliotekos darbuotojai gana produktyviai reiškėsi spaudoje. Nuo 1957 metų, kai žurnale *Sveikatos apsauga* pasirodė pirmasis bibliotekos direktoriaus V. Gutausko straipsnis apie bibliotekos veiklą, šalies ir užsienio spaudoje paskelbta per 250 bibliotekos darbuotojų straipsnių. Prieš penkerius metus LMB leidybos sektoriaus darbuotojos Danutė Malakauskienė ir Ramutė Stankevičienė parėngė spaudai bibliotekos publikacijų ir straipsnių apie biblioteką rodyklę. Tačiau dėl lėšų stokos rodyklė liko neišleista. Artėjant

šiam Jubiliejui sumanyta išleisti didesnės apimties leidinį, Bibliografijos dalį papildžius naujais įrašais.

Knygą sudaro dvi dalys: *Istorija* ir *Bibliografija*.

Istorinėje dalyje pateikiama bendra LMB veiklos apžvalga, struktūrinių padalinių vadovų straipsniai, buvusių darbuotojų prisiminimai, skaitytojų mintys apie biblioteką.

Bibliografija suskirstyta į keturis skyrius: Publikacijos; Apie biblioteką ir jos darbuotojus; Asmenvardžių rodyklė; Slapyvardžiai. Pirmųjų dviejų skyrių medžiaga grupuojama chronologine tvarka, metų ribose - pagal abėcėlę: lotynų ir kirilicos. Bibliotekos darbuotojų straipsniai išdėstyti pagal abėcėlę ir pateikiami kiekvienų metų pabaigoje. Antrajame skyriuje suregistruotos publikacijos apie biblioteką ir jos darbuotojus, apimančios laikotarpį nuo 1941 metų iki šių dienų. Čia įtraukta ir rankraštinė medžiaga: bibliotekos direktorių įsakymų knygos bei metinės bibliotekos veiklos ataskaitos. Pagalbinėse asmenvardžių bei slapyvardžių rodyklėse išspausdinti autorių, redaktorių, sudarytojų ir kitų asmenų vardai ir slapyvardžiai, minimi bibliografiniuose įrašuose.

Biblioteka - ne vien tik besidriekiančios knygų lentynos, katalogai bei žinių ištroškę skaitytojai. Tai - ir ją kuriantys nuostabūs žmonės - nenuilstantys darbininkai, mylintys knygą bei savo profesiją. Renkant medžiagą bibliografijai, ne vienas šaltinis buvo patikrintas *de visu*. Bevartant nuo laiko pageltusius publikuotus dokumentus ir rankraščius, sudarytojos rasdavo dažnai pasikartojančias ir naujas bibliotekos darbuotojų pavardes. Todėl ir kilo idėja įamžinti visus kada nors bibliotekoje dirbusius žmones. Taip gimė rodyklė - Bibliotekos darbuotojai. Joje pagal abėcėlę surašytos pavardės ir nurodytas darbuotojų darbo bibliotekoje laikotarpis.

Knygoje panaudota gausi ikonografinė medžiaga iš bibliotekos archyvo bei fotografo Oldino Sakalausko darbai.

Knygos rengėjai dėkoja kolegoms, buvusiems bibliotekos darbuotojams, atsiuntusiems savo prisiminimus, bibliotekos skaitytojams - už nuoširdžias mintis, skirtas mūsų bibliotekai.

Nuoširdžius padėkos žodžius norisi tarti Lietuvos Sveikatos apsaugos ministerijai ir farmacijos kompanijoms, parėmusioms knygos leidybą.

Turime vilties, jog ši knyga sudomins bibliotekininkų ir medicų visuomenę, bus naudinga šakinės bibliografijos specialistams ir visiems, besidomintiems Lietuvos kultūros ir mokslo raida.

Salvinija Kocienė